

Regeringskansliet, Socialdepartementet

Diarienummer:
IMY-2022-4695

Ert diarienummer:
S2022/02856

Datum:
2022-09-27

Yttrande över promemorian Uppgiftsskyldighet för utförare inom socialtjänsten

Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) har granskat förslaget huvudsakligen utifrån myndighetens uppgift att arbeta för att människors grundläggande fri- och rättigheter skyddas i samband med behandling av personuppgifter.

Promemorians förslag kommer leda till en utökad behandling av personuppgifter om vuxna och barn. Det kommer som det kan förstås röra sig om känsliga personuppgifter, exempelvis om hälsa¹ och andra personuppgifter om ömtåliga personliga förhållanden, såsom om försörjningsförmåga och familjeförhållanden.² Vidare förtjänar barns personuppgifter särskilt skydd, eftersom barn kan vara mindre medvetna om berörda risker, följder och skyddsåtgärder samt om sina rättigheter när det gäller behandling av personuppgifter.³

För att behandlingen ska vara tillåten krävs att den är förenlig med kraven i 2 kap. 6 § andra stycket och 20–21 §§ regeringsformen och dataskyddsförordningen. För att uppfylla kraven enligt regeringsformen och dataskyddsförordningen i ett konkret lagstiftningsärende krävs det att det intrång som sker i den enskildes privata sfär måste vara befogat och inte större än nödvändigt.

Intrånget ska mötas av integritetshöjande bestämmelser till förmån för den enskilde vars uppgifter behandlas. Det kan exempelvis röra sig om att enskilda ska kunna motsätta sig (s.k. opt out) viss behandling av personuppgifter och att enskildas identitetsuppgifter krypteras. Det behövs en tillräckligt ingående analys av om behovet av personuppgifterna står i proportion till det integritetsintrång som förslaget innebär.

IMY, som inte utesluter att behandling av personuppgifter som kan bli följden av förslaget i viss utsträckning kan vara motiverad, anser att promemorian inte ger ett tillräckligt underlag för att vi ska kunna tillstyrka den förslagna bestämmelsen om uppgiftsskyldighet, även om det kan sägas utgöra en administrativ åtgärd hos utföraren att sammanställa personuppgifter för ett utlämnande. IMY kan därför inte tillstyrka förslagen på förevarande underlag. IMY anser att det krävs en fördjupad analys av integritetsfrågorna i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

Postadress:
Box 8114
104 20 Stockholm

Webbplats:
www.imy.se

E-post:
imy@imy.se

Telefon:
08-657 61 00

¹ Artikel 9.1 i dataskyddsförordningen.

² Jfr 7 a § lagen (2001:454) om behandling av personuppgifter inom socialtjänsten och prop. 2002/03:36 s. 18.

³ Skäl 38 till dataskyddsförordningen.

Som en jämförelse och ett exempel på en gedigen integritetsanalys föreligger ett förslag om en lagreglering av behandling av personuppgifter för kvalitetsuppföljning gällande bland annat omsorg i vissa fall.⁴ IMY:s remissynpunkt framgår nedan.⁵

Kvalitetsuppföljning

Även avseende förslaget om kvalitetsuppföljning med personuppgifter från flera vårdinstanser och omsorgsgivare har utredningen enligt IMY:s uppfattning gjort en gedigen integritetsanalys. IMY anser, i likhet med utredningen och till skillnad från det särskilda yttrandet, att kvalitetsuppföljning som innefattar användning av personuppgifter från andra vårdinstanser och omsorgsgivare inte ska få ske om den enskilde motsätter det sig, s.k. opt-out. En sådan behandling av personuppgifter kan endast anses proportionerlig och därigenom tillåten om den enskilde ges möjlighet till att själv bestämma om hens uppgifter ska ingå.

Detta yttrande har beslutats av avdelningsdirektören Suzanne Isberg. Vid den slutliga handläggningen har juristen Ulrika Harnesk deltagit.

Suzanne Isberg, 2022-09-27 (Det här är en elektronisk signatur)

⁴ SOU 2021:4.

⁵ Utdrag från IMY:s remissvar den 27 maj 2021, ert dnr S2021/00850.